RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 93.155 van 8 februari 2001
in de zaak A. 94.728/VII-22.378.

In zake : Eddy STEENHUYSE,
die woonplaats kiest bij
Advocaat D. MATTHYS,
kantoor houdende te GENT,
Sint-Annaplein 34

tegen :

de bestendige deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN.

DE VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Eddy STEENHUYSE op 21 augustus 2000 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 15 juni 2000 inzake de beroepen ingesteld tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Lievens-Houtem van 6 april 2000, houdende wijziging van de exploitatievoorwaarden opgelegd in het besluit van datzelfde college van 16 juni 1993, waarbij aan verzoeker de milieuvergunning werd verleend voor het verder exploiteren van een land- en tuinbouwbedrijf voor witlofteelt, gelegen op de percelen kadastraal bekend onder afdeling 3, Sectie A, perceelnummers 254, 255, 256, 259/a en 261/a aan de Weehage 7, 9521 Sint-Lievens-Houtem (Letterhoutem);

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. PROVOOST;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 22 december 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 18 januari 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat D. MATTHYS, die verschijnt voor verzoeker en van de Adjunct van de Directeur E. DE LAETER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. PROVOOST;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker is witlofteler in Sint-Lievens-Houtem.

Op 10 juni 1993 verleent het college van burgemeester en schepenen hem een milieuvergunning klasse 2 voor het stallen van drie voertuigen of aanhangwagens, andere dan personenwagens, een werkplaats voor het herstellen van motorvoertuigen, compressoren

met een totale drijfkracht van 200 kW en het behandelen van groenten (5 kW[2]).

De inrichting ligt in agrarisch gebied. Er staan drie vreemde woningen in de onmiddellijke nabijheid, waarvan één aan de overkant van de straat, op ongeveer 50 meter afstand; het is niet duidelijk of ook die woningen in agrarisch gebied staan.

In open lucht worden witlofwortels gekweekt, die gedurende enkele maanden per jaar worden geoogst en van het veld naar een loods gebracht, waar ze gekoeld worden bewaard. Gespreid over het jaar wordt dan uit deze wortels in de loods (in hydrocultuur) witlof gekweekt, dat daarna naar de afnemers wordt vervoerd.

1.2. Met een brief van 27 mei 1998 laat de milieu-inspectie aan de burgemeester weten een klacht te hebben ontvangen inzake "geluidshinder afkomstig van het dag en nacht aanslaan van motoren". Er wordt gevraagd een onderzoek in te stellen en een verslag te bezorgen.

1.3. Met een brief van 17 september 1998 vraagt de gemeente aan de milieu-inspectie om een geluidsmeting uit te voeren. Zij signaleert ook dat een aantal meldingsplichtige inrichtingen niet werd gemeld, en dat de exploitant werd aangemaand dit in orde te brengen. Het gaat om koelinstallaties en het lozen van bedrijfs-afvalwater.

1.4. Op 20 oktober 1998 beslist het college van burgemeester en schepenen

> "akte te nemen van de melding inzake de verandering van een inrichting van klasse 3 (...) met volgende rubrieken :
>
> 3.1.1. : lozen van bedrijfsafvalwater met een debiet van 10 l/dag
>
> 16.3.1.1. : koelinstallaties voor het bewaren van voedingsmiddelen met een totale geïnstalleerde drijfkracht van 20 kW.

15.1.1. : parkeerplaats voor motorvoertuigen andere dan personenwagens : max 10 voertuigen".

1.5. Op 26 oktober 1998 wordt, na geluidsmeting, door de milieu-inspectie een proces-verbaal opgemaakt waarin wordt vastgesteld dat de geluidsnorm voor de nachtperiode werd overschreden met 13,8 tot 18,3 dB(A).

Verzoeker wordt aangemaand een volledig akoestisch onderzoek te laten uitvoeren en een saneringsplan te laten opstellen, vóór 20 december 1998.

1.6. Op 18 januari 1999 wordt een geluidsmeting gedaan door een studiebureau, dat daarna een saneringsplan opstelt.

Een deel van de koelgroepen moet binnen in een schuur worden opgesteld. Een ander deel blijft buiten aan een gevel bevestigd, maar zal omkast worden en de koelgroepen zullen op "silenblokken" geplaatst worden.

Er worden nog een aantal specifieke technische voorwaarden inzake de omkasting vooropgesteld.

Uit metingen door hetzelfde studiebureau op 28 juni 1999 blijkt dat de geluidsnormen worden gerespecteerd.

1.7. Bij een controlebezoek op 2 juli 1999 wordt vastgesteld dat de omkasting van de buiten opgestelde koelgroepen open staat. Het gaat om de wand in de richting van de woning van de klaagster.

De milieu-inspectie veronderstelt dat dit nodig was voor de koeling van de motoren, en concludeert daaruit dat de sanering niet voldoet.

Verzoeker wordt aangemaand een aangepast saneringsplan voor te leggen tegen 20 augustus 1999.

1.8. Verzoeker gaat niet in op de aanmaning, en laat met een brief van 19 augustus 1998 weten het standpunt van de milieu-inspectie onaanvaardbaar te vinden.

1.9. Met een brief van 22 februari 2000 stelt de milieu-inspectie voor aan het college van burgemeester en schepenen om volgende bijzondere vergunnings-voorwaarden op te nemen in de lopende milieuvergunning :

> "- Elke activiteit en transportbeweging zijn verboden tussen 19u en 07u.
> - Het stationair draaien van ontploffingsmotoren van tractoren, vrachtwagens en hun bijhorende koelgroep(en) is verboden.
> - De geluidswerende omkasting aangebracht omheen de koelgroepen, welke zijn bevestigd ter hoogte van de kopse gevel van een loods, blijft volledig gesloten. Van deze koelgroepen wordt het type luidruchtige zuigercompressor definitief buiten werking gesteld door verwijdering.
> De vermelde maatregelen worden nageleefd binnen de week na bekendmaking of betekening en zijn van toepassing op de niet bebouwde strook in open lucht gesitueerd tussen de straat en de loodsen".

1.10. Het college van burgemeester en schepenen nodigt verzoeker uit voor een overlegvergadering.

1.11. Op 6 april 2000 besluit het college van burgemeester en schepenen het voorstel van de milieu-inspectie gedeeltelijk te volgen, en legt volgende bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden op :

> "- Het stationair draaien van ontploffingsmotoren van tractoren, vrachtwagens en hun bijhorende koel-groep(en) is verboden, tenzij dit gebeurt om werk-tuigen voor laad- en losactiviteiten aan te drijven.
> - De geluidswerende omkasting aangebracht omheen de koelgroepen, die zijn bevestigd ter hoogte van de kopse gevel van een loods, blijft zoveel mogelijk gesloten. Van deze koelgroepen wordt het type luidruchtige zuigercompressor definitief buiten werking gesteld t.t.z. definitief afgekoppeld.
> De vermelde maatregelen worden nageleefd binnen de week na bekendmaking of betekening en zijn van

toepassing op de niet bebouwde strook in open lucht gesitueerd tussen de straat en de loodsen".

In de motivering van de beslissing staat onder meer het volgende :

"(...)
Overwegende dat ten gevolge van het blijven aanhouden van de klachten een nieuw plaatsbezoek werd afgelegd door Aminal milieu-inspectie en de milieuambtenaar op 15/02/2000; dat geen abnormale geluidshinder ten gevolge van het aanslaan van de koelgroepen werd vastgesteld; dat de omkasting open werd gehouden d.m.v. een houten blok;
Overwegende dat naar aanleiding van dit plaatsbezoek de klaagster volgende klachten uitte : geluidshinder, voornamelijk 's avonds ten gevolge van het aanslaan van koelgroepen, stationair draaien van tractoren en vrachtwagens bij het laden en lossen, laad- en losactiviteiten 's avonds en 's nachts;
(...)
Overwegende dat de landbouwactiviteiten zich situeren binnen het agrarisch gebied volgens het gewestplan, dat het kweken van witloof een seizoengebonden activiteit is, dat tijdens het witloofseizoen bij elke witloofteler er geregeld 's nachts aangevoerd wordt";

1.12. Zowel de klagende buurvrouw als verzoeker tekenen administratief beroep aan.

1.13. De afdeling ruimtelijke ordening geeft een gunstig advies "mits de voorwaarden zo worden gesteld dat het woonklimaat in de omgeving niet wordt verstoord".

De afdeling milieuvergunningen, de provinciale milieuvergunningsdeskundige en de provinciale milieuvergunningscommissie adviseren de voorwaarden op te leggen zoals ze door de milieu-inspectie werden voorgesteld; de provinciale milieuvergunningscommissie stelt wel voor het verbod op aan- en afvoer niet om 19 uur maar om 22 uur te laten ingaan.

1.14. Op 15 juni 2000 wordt het bestreden besluit genomen : de door het college van burgemeester en

schepenen opgelegde bijzondere vergunningsvoorwaarden worden vervangen door de volgende :

"- Het stationair draaien van ontploffingsmotoren van tractoren, vrachtwagens en hun bijhorende koelgroep(en) is verboden;
- De geluidswerende omkasting aangebracht omheen de koelgroepen, welke zijn bevestigd ter hoogte van de kopse gevel van een loods, blijft volledig gesloten. Van deze koelgroepen wordt het type luidruchtige zuigercompressor definitief buiten werking gesteld door verwijdering.
- Geen aan- en afvoer van producten tussen 22u00 en 7u00.

De vermelde maatregelen worden nageleefd binnen de week na bekendmaking of betekening en zijn van toepassing op de niet-bebouwde strook in open lucht gesitueerd tussen de straat en de loodsen";

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1. Overwegende dat verzoeker, wat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft, in zijn verzoekschrift aanvoert wat volgt :

"De maatregelen waaraan verzoeker zich bij de exploitatie van zijn bedrijf ingevolge de aangevochten beslissing moet houden zijn zodanig stringent en ingrijpend dat de exploitatie van het witloofbedrijf eenvoudigweg onmogelijk wordt gemaakt.
- De aangevochten beslissing laat uitschijnen dat voor verzoeker de mogelijkheid bestaat om verder te exploiteren wanneer hij een nieuw loods bouwt en wanneer hij de aan- en afvoer van producten via een andere (nieuw aan te leggen) oprit naar een andere plaats van de gebouwen laat geschieden.
  Bij deze ongenuanceerde affirmaties werd geen enkele vraag gesteld naar de financiële haalbaarheid van dit alternatief.

Voor verzoeker zouden dergelijke investeringen zodanig zwaar wegen dat ze economisch helemaal niet verantwoord zijn en in totale wanverhouding staan tot de financiële mogelijkheden van het bedrijf.
Het is gewoonweg uitgesloten dat door verzoeker dergelijke uitgaven worden gedaan, omdat - in de volstrekt onmogelijke hypothese dat een bank hiertoe kredieten zou willen verlenen - de kostprijs daarvan niet door het zakencijfer kan worden gedekt. Er mag immers niet uit het oog worden verloren dat voormelde gesuggereerde alternatieven voor verzoeker geen verhoogd rendement of hoger zakencijfer garanderen : het gaat dus om zeer zware uitgaven die geen enkele meer-inkomst kunnen genereren.
Op (korte) termijn betekent dit dus dat, indien voor verzoeker alleen het investeringsalternatief overblijft, het bedrijf van verzoeker zal moeten worden gesloten, wat uiteraard onherroepelijk en onomkeerbaar zal zijn.

- Bij dit alles komt nog dat het gewoonweg niet mogelijk is de exploitatie, en inzonderheid de aan- en afvoer van producten, uitsluitend te laten gebeuren tijdens de daguren van 07u00 tot 22u00.
Verzoeker voegt bij zijn verzoekschrift een beschrijving van de Belgische Boerenbond (stuk 9), waaruit blijkt dat op sommige momenten onvermijdelijk moet worden gewerkt tijdens late en zelfs soms tijdens nachtelijke uren.
Het rooien en bewerken van de witloofwortelen is een activiteit die aan de natuur en de weersomstandigheden is verbonden.
Om op oordeelkundige manier te kunnen rooien, wat gebeurt tussen september en eind december - begin januari, is vereist dat dit geschiedt vóór de hergroei, op een vochtig moment en bij afwezigheid van vorst. Klimatologisch moeten de beste dagen worden uitgekozen, en dan is geen tijdverlies toegestaan : er moet worden gerooid en in één ononderbroken proces moet worden doorgewerkt tot de stockering in frigoruimten.
Wanneer dus de nood zich voordoet, kan het gebeuren dat na 22u00 moet worden doorgewerkt tot de algehele voltooiing van het volledige proces.
Wanneer het werk zou moeten worden onderbroken wegens de opgelegde tijdslimieten, en wanneer hierdoor het continue proces moet worden stilgelegd, zal onmiddellijk een zwaar kwaliteitsverlies ontstaan met de daaruit voortvloeiende onmogelijkheid om het product

aan concurrentiële prijzen op de markt te brengen. Verzoeker kan dus niet op rendabele wijze zijn bedrijf verder uitbaten indien hij zich aan de opgelegde tijdslimieten moet houden : een dergelijke maatregel is regelrecht in strijd met de noden, inherent aan de witloofproductie zelf, en de affirmatie die in de aangevochten beslissing is terug te vinden, m.n. dat de productie al evenzeer overdag kan gebeuren, is in haar absolute ongenuanceerdheid volstrekt onjuist.
Verzoeker beweert niet dat continu wordt gewerkt (of moet worden gewerkt) van 22u00 tot 07u00, wel dat wanneer de omstandigheden het vereisen de noodzaak zich kan voordoen om tijdens deze uren door te werken. Deze mogelijkheid volstrekt uitsluiten, zoals thans in de aangevochten beslissing gebeurt, betekent voor het bedrijf van verzoeker de doodsteek";

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota daarop volgend antwoord verstrekt :

"Verzoeker voert aan dat de opgelegde bijzondere voorwaarden 'zodanig stringent en ingrijpend' zijn 'dat de exploitatie van het witloofbedrijf eenvoudigweg onmogelijk wordt gemaakt'.
Die kritiek is gericht op de alternatieven die verweerster in de bestreden beslissing aangeeft, nl. de bouw van een nieuwe loods en/of de aanleg van een nieuwe toegangsweg.
Verweerster beseft ook wel dat met de uitvoering van die alternatieven investeringen gepaard gaan. Zij stelt evenwel vast dat verzoeker geen concrete bewijzen voorlegt waaruit moet blijken dat die investeringen onvermijdelijk tot het faillissement van zijn bedrijf zullen leiden. Verder wijst verweerster er nog eens op dat het aan- en afvoerverbod enkel geldt voor de aangegeven strook en dat zij in de bestreden beslissing alternatieven heeft aangegeven indien toch laad- en losactiviteiten noodzakelijk zouden zijn buiten de dagperiode. Zoals hiervoor reeds gesteld heeft verzoeker de alternatieven niet of onvoldoende weerlegd in zijn voorliggend verzoekschrift.
Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel is niet bewezen";

2.3. Overwegende dat wordt vastgesteld dat verzoekers betoog inzake het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betrekking heeft op het verbod tot "aan- en afvoer van producten tussen 22u00 en 07u00"; dat

blijkens het bestreden besluit dit verbod enkel geldt voor "de niet-bebouwde strook tussen de straat en de loodsen", in casu ter hoogte van de woning van de klagende buurvrouw; dat volgens het bestreden besluit "indien toch laad- en losactiviteiten noodzakelijk zijn buiten de dagperiode (bv. tijdens het oogstseizoen) een oplossing moet worden gezocht door deze uit te voeren in een andere toegangsweg (bv. achter de loodsen) en/of door de bouw van een nieuwe loods"; dat verzoeker in zijn betoog nergens aanvoert dat de aanleg van een andere weg naar de loods technisch onmogelijk is, maar stelt dat hij dergelijke investering financieel onhaalbaar acht; dat evenwel verzoeker nalaat ook maar enige concrete toelichting te geven bij die bewering; dat hij geen enkel bedrijfsgegeven voorlegt noch een raming van de kostprijs van de aanleg van een andere toegangsweg; dat verzoeker ook laat uitschijnen dat benevens de aanleg van die nieuwe toegangsweg, ook de bouw van een nieuwe loods nodig is; dat evenwel verzoeker die bewering geenszins onderbouwt; dat alzo nergens uit blijkt dat verzoeker heeft onderzocht of het probleem niet kan worden opgelost door middel van enkel de aanleg van een andere toegangsweg die leidt naar een mogelijk nieuw te maken ingang aan de bestaande loods; dat, overigens, zelfs indien de bouw van een nieuwe loods nodig zou zijn, dan nog verzoeker desbetreffend evenmin gegevens aanbrengt waaruit zou blijken dat de kostprijs ervan de leefbaarheid van zijn bedrijf in het gedrang brengt; dat bij gebrek aan een concreet onderbouwde uiteenzetting, de Raad van State niet kan oordelen over de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van het aangevoerd nadeel; dat niet is voldaan aan de tweede voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op acht februari tweeduizend en een, door :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **M.-R. BRACKE.**